

במחירים זולים יותר מאשר המספוא הגס. אין למצוא עדיין הסבר מתקבל על הדעת לתופעה זו של פחיתת השומן בחלב מחמת הזנה גדושה במזון מרוכז, בה בשעה שבהעלאת משקל הגוף ובפיטום השפעת המזון המרוכז היא חיר בית בהחלט. כנראה קיים הבדל יסודי בין יצירת השומן בעטין לבין קרימת בשר ואגירת שומן בגוף.

מן הראוי להצביע על עוד נקודה: מסתבר שיעילות ייצור החלב בתנאי יחסים שונים בין מזון מרוכז למספוא גס קשורה גם בירידה פרוגרסיבית של נעכלות מנת המזון, בה במידה שחלק קו של המזון המרוכז במנה הולך וגדל. וואן סאטס מבאלטסוויל ניבא מראש שהיעילות המאקסימאלית בייצור החלב היא בתחומי היחס של מזון מרוכז: מספוא גס הגורר אחריו סימנים ראשוניים של פחיתת השומן. למעשה מתבטא הדבר במנת שחת של 5 ק"ג ליום, או מספוא גס אחר שווה ערך למנת שחת זו.

פרופ' ד"ר ג. וו. טרימברגר

יש לחשוש להפרעות פסיכולוגיות. גם מלחי חומצת החומץ האחרים יכולים לשמש למטרה זו. 3. מכיוון שהחלבון, המינרלים הוויטאמינים וחומרים מקדמי-בריות אחרים שבחלב עולים בחשיבותם על השומן בתפריט המזון של בני אדם, הרי רצוי יהיה לבסס את שיווק החלב וקביעת התמורה עבורו על יסוד תכולתו בחלבון ובמח"ש ולא לפי % השומן שבו. ייתכן ששינוי זה יתגשם בישראל ובארצות אחרות. המצב בישראל בייצור החלב מצדיק שינוי זה. כיוון ששיטת ההזנה הנהוגה שם כיום גוררת אחריה פחיתת חומצת חומץ ועלייה בייצור חומצה פרופיונית, וכתוצאה מזה — חלב דל-שומן ועשיר יותר בחלבון.

הפחיתתה והעליה הסימולטאניים בשני מרכיבי חלב אלה הם בעלי חשיבות רבה בייצור הגריננה ויש להכיר בעובדה זו בשעת קביעת מחיר החלב. יהיה זה קל יותר להגשים שינוי זה בהערכת החלב וקביעת מחירו מאשר לשנות את שיטת ההזנה בתנאי ישראל, כשהמזון המרוכז מוצע

גם באנגליה מגדילים את ייצור הבשר מעדרי החלב

מהדו"ח של המועצה לייצור חלב (M.M.B.) באנגליה לשנת 1962 אפשר ללמוד על שינויים חשובים במגמות הייצור ומטרות הטיפוח בעדרי בקריהחלב; היות ועל שינויים דומים מתנהל גם אצלנו דיון מקצועי, אנסה להביא לידיעת הבוקרים אילו נתונים על הנעשה שם.

בשנת 1962 היה חלקן של הזרעות בעדריהחלב בפרים של גזעי בשר מובהקים כדי 44.5% מכלל הזרעות; האחוז המינימאלי של הזרעות מסוג זה במרכזי ההזרעה השונים היה 42. למרות השינוי הזה ברבייה אין מורגש מחסור במבכירות טהורות-גזע לשם הספקת פרות-חילופין לעדרי החלב. אחת הסיבות לכך — הארכת החיים הפרודוקטיביים של פרות החלב בעקב ביעור השחפת.

בשנת 1961, אחוז הזרעות בזרימת פרים פריזיים היה 44.6 ובשנת 1962 ירד מספר זה ל-36%, לא מחמת פחיתת המספר הפרות הפריזיות, אלא בגלל הזרעת חלק מהן בזרימת פרי-בשר כדי לקבל ולדות בני-כלאים לשם ייצור יעיל יותר של בשר.

הגזע הפריזי המשיך לשמור על מקומו הראשון עם 600.000 הזרעות. אחריו צועד ההרפורד עם 470.000 הזרעות (28%); זאת היא עליה ב-1/3 (!) לעומת השנה הקודמת. הגזע השלישי בסולם הפופולאריות הוא האברדיין-אנגוס עם 10.5%. מעניין לציין שהשארולה, שהובא לפני שנתיים לאנגליה, כבש לו בשנת 1962 רק 2% של כל ההזרעות (כ-30.000 הזרעות).

במקביל למגמה הזאת מתבלט עוד שינוי טיפוסי הראוי לציון: תפיסה חדשה לגבי מהות הדור תכליתית אשר מתבטאת בירידה תלולה במספר הפרות מהגזעים הדור-תכליתיים הקלאסיים, כגון השורטהורן לחלב, שהוכר בעבר כגזע דור-תכליתי אידיאלי; הירידה היא ב-25%, חלקם של הגזעים הדור-תכליתיים בעדר הארצי מסתכם ב-4.2%.

על הישג חשוב אחר נמסר בדו"ח הזה: השימוש בפרים בדוקים (עם מבחן צאצאים חיובי) עלה ב-75% לעומת 1961. בגזע הפריזי הוא יגיע (בהזרעה עם פרים פריזיים טהורים בלבד) ל-83% מכלל ההזרעות.

הובא לדפוס ע"י אוריאל לוי